

Raadsvoorstel

	afdeling	:	Bedrijfsvoering	
	programma	:		
datum voorstel	:	thema	:	
agendapunt nr.	:	registratie code	:	17B.04241
voorstel nr.	:	behandeld door	:	Karl de Bruyn
Raadsvergadering	:	e-mail	:	tk.de.bruyn@veere.nl
commissie	:	doorkiesnummer	:	473
portefeuillehouder	:			
				R.M.A. Molenaar

Onderwerp: 2e Bestuursrapportage 2017

Beslispunt:

1. De 2^e bestuursrapportage 2017 vast te stellen;
2. De 5^e tot en met de 8^e begrotingswijziging vast te stellen;
3. In te stemmen met hogere uitgaven en dekking voor de walstroomvoorziening en aanleg van de haven ontvangstinstallatie in Veere.

Beslispunt

In deze 2^e en laatste bestuursrapportage van 2017 rapporteren we de stand van zaken over het beleid in de begroting en, als dat noodzakelijk is, wijzigingen in de begroting. We stellen voor om deze bestuursrapportage en de 5^e tot en met de 8^e begrotingswijziging vast te stellen.

We willen de hogere investeringskosten voor een walstroomvoorziening en aanleg van een haven ontvangstinstallatie in Veere dekken uit het in november 2015 verleende krediet voor aanlegsteigers Veere.

Inleiding en achtergrond

Onderdeel van de bestuursrapportage is de inhoudelijke rapportage over het beleid. We rapporteren op hoofdlijnen (op doelstellingen niveau) aan de raad. In Pepperflow kunt u de stand van zaken in detail volgen.

In de begrotingswijzigingen 5 tot en met 8 verwerken we de financiële gevolgen van collegevoorstellen, bijstellen van budgetten en het overboeken van kredieten naar 2018. Uit de rapportage blijkt dat financieel de zaken lopen zoals voorzien.

Verder geven we in de bijlage inzicht in de stand van zaken rond de investeringen en het grondbedrijf.

Keuzes en argumenten

In deze rapportage geven wij zowel inhoudelijk als financieel een doorkijk van de begroting 2017 tot ongeveer medio september. We hebben een inschatting gemaakt van de te verwachten baten en lasten per eind 2017 en daar de budgetten op afgestemd. Verschillen met de begroting die de komende maanden (na deze rapportage) ontstaan, lichten we in de jaarrekening 2017 toe.

De mutaties in het sociale domein verwerken we via de reserve Wmo en jeugd budgettair neutraal.

Kredieten hebben wij, waar nodig, overgeboekt naar het boekjaar 2018. Deze kredieten benutten we niet volledig in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018. Dit heeft uiteenlopende oorzaken. Wij boeken de kredieten in bijna alle gevallen over via de algemene reserve.

Door hogere aansluitkosten, aangepaste stroomvoorzieningskosten en bodemonderzoek is er € 35.000 meer krediet nodig voor de aanleg van walstroom voor cruiseschepen en een haven ontvangstinstallatie. We stellen voor de meerkosten te dekken uit het in november 2015 verleende krediet voor aanlegsteigers in Veere.

In het investeringsoverzicht op de pagina's 16 en 17 vindt u de investeringen terug.

We ramen binnen het onderdeel overhead diverse budgetten centraal. Een van deze budgetten is het budget Personeel derden. Het BBV schrijft voor dat we, in het kader van 8transparantie, zoveel als mogelijk op de taakvelden verantwoorden. Hierdoor ontstaan veel administratieve boekingen van reeds geaccordeerde budgetten tussen diverse programma's. Deze boekingen hebben we in de budgettaire neutrale wijziging verwerkt.

Op het project Molenwerf II binnen de grondexploitatie verwachten wij in 2017 nog een tussentijdse winstneming te realiseren van € 37.000. Hiermee komt de tussentijdse winstneming voor dit project in totaal uit op € 782.000.

Op het project Zoutelandse Tienden II binnen de grondexploitatie realiseren wij een winstneming van € 330.000. Hiermee komt de tussentijdse winstneming voor dit project in totaal uit op € 960.000. Binnen het project Zoutelandse Tienden II is de laatste kavel nu verkocht.

Voor winstneming geldt volgens de BBV regelgeving de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

Duurzaamheid

-

Risico's en kanttekeningen

De financiële mutaties in de wijzigingen zijn gebaseerd op zo nauwkeurig mogelijke prognoses voor de periode september tot en met december. Hiervoor hebben we o.a. gebruik gemaakt van de uitgaven tot en met augustus en de trends in de uitgaven van de afgelopen jaren.

Onvoorziene mutaties in de periode september tot en met december kunnen alsnog leiden tot een grote afwijking bij de jaarrekening.

Wij hebben de meerkosten voor de investeringen van de walstroom aan cruiseschepen en haven ontvangstinstallatie in Veere gedekt uit een verleend krediet voor aanleg van een steiger voor de schepen van rederij Dijkhuizen. Met de rederij hebben wij nog geen overeenstemming bereikt over deze steiger. Later kan blijken dat wij aanvullend krediet nodig hebben voor de realisatie van de steiger. Op dat moment brengen wij een voorstel hierover in de raad.

De realisatie van personeelskosten wijkt af van de begroting. De verschillen betreft zowel de projecten (inhuur en vast personeel) als de exploitatie (inhuur en vast personeel). Een analyse van deze verschillen is er op dit moment nog niet. In de jaarrekening 2017 informeren we u hierover. Er bestaat een risico dat we minder kosten op projecten en meer op de exploitatie hebben verantwoord. Financieel gezien is dit nadelig voor de exploitatie.

Over de heffing van precariobelasting van kabels en leidingen in de gemeente Hulst heeft de rechtbank uitspraak gedaan in hoger beroep. De uitspraak is negatief voor de gemeente Hulst en positief voor Enduris. De gemeente Hulst gaat hoogstwaarschijnlijk tegen de uitspraak van de rechtbank in cassatie.

Deze uitspraak kan financiële gevolgen hebben voor de gemeente Veere. Deze zijn op dit moment nog niet te overzien. Wij informeren u hier zo snel mogelijk over.

We houden daarom nu rekening met het risico van verminderen of terugbetalen van de aanslag 2016, opgelegd aan Enduris. Het gaat om een bedrag van € 433.000. De andere belastingplichtige (Evides) heeft tegen de aanslag 2016 geen bezwaar aangetekend en betaald (€ 281.000).

Dit geld is gereserveerd in de algemene reserve en moeten we te zijner tijd terug betalen aan de burger.

Overigens leggen we de aanslagen voor 2017 nog dit jaar op. De totale opbrengst ad € 724.000 is verwerkt in deze bestuursrapportage en toegevoegd aan de algemene reserve.

Geld

De financiële mutaties (> € 25.000) zijn toegelicht in de bijlage.

Het resultaat van de 2^e bestuursrapportage is € 187.000 positief. Dit komt mede door:

- Meeropbrengst parkeergelden	€ 246.000	
- Meeropbrengst naheffingsaanslagen parkeren	€ 101.000	
- Meeropbrengst groen- en reststroken	€ 151.000	
- Meeropbrengst OZB	€ 95.000 ¹⁾	
- Meeropbrengst toeristenbelasting	€ 190.000	
- Lagere lasten samenwerking belastingen	€ 50.000	
- Overig per saldo	<u>€ 9.000</u>	€ 842.000
- Nadeel algemene uitkering (circulaire gemeentefonds)	€ 465.000	
- Nadeel leges voor bouw- en sloopvergunningen	€ 115.000	
- CAO en werkgeverslasten	<u>€ 75.000</u>	€ 655.000

Toevoeging saldo ten gunste van de algemene reserve € 187.000

1) De belastingopbrengst OZB is structureel en nemen we mee in het dekkingsvoorstel van de begroting 2018.

Sociaal domein

In het sociaal domein is een aantal ramingen verlaagd omdat de huidige en te verwachten uitgaven lager uitvallen dan was begroot. Wij voegen een bedrag van € 282.000 toe aan de reserve Wmo en jeugd.

Structureel onvoorzien

Structurele besparingen en voordelen die we in de loop van het jaar rapporteren voegen we toe aan structureel onvoorzien. Bij de 1^e bestuursrapportage was een negatief saldo ontstaan. In deze rapportage is dit weer omgebogen naar een positief saldo van € 500, met name door de hogere opbrengst OZB.

Eenmalig onvoorzien

Het saldo van eenmalig onvoorzien is nadat alle wijzigingen zijn verwerkt € 31.000.

Investing walstroom aan cruiseschepen en haven ontvangstinstallatie

Investing walstroom (krediet)	€ 79.000	
Verwachte meerkosten (aansluitkosten, aangepaste stroomvoorzieningskosten)	<u>€ 23.000</u>	€ 102.000
Investing haven ontvangstinstallatie (krediet)	€ 65.000	
Verwachte meerkosten (bodemonderzoek, diverse aanpassingen)	<u>€ 12.000</u>	€ 77.000
		€ 179.000
Totaal verleend krediet voor deze onderdelen in november 2015 en november 2016		<u>€ 144.000</u>
Totaal meerkosten (tekort op het krediet)		<u>€ 35.000</u>

Het bedrag van € 35.000 dekken we uit een in november 2015 verleend krediet van € 120.000 voor aanleg van een steiger voor de schepen van rederij Dijkhuizen.

Aanpak

Dit voorstel behandelen we in de raad van november 2017. Met de klankbordgroep uit de raad hebben we afgesproken dat we de inhoudelijke stand van zaken van de lopende begroting rapporteren in Pepperflow. U kunt deze inhoudelijke rapportage (stand van zaken per doelstelling en ook per maatregel) digitaal in Pepperflow raadplegen. De doelstellingen zijn verwoord in de inhoudelijke rapportage Pepperflow 2^e bestuursrapportage 2017. De begrotingswijzigingen zijn financieel toegelicht.

Burgemeester en wethouders van Veere,
de secretaris, de burgemeester,

J.F.M. Steinbusch drs. R.J. van der Zwaag

Bijlagen/informatie voor raadsleden (+corsa nummer):

- Inhoudelijke rapportage Pepperflow 2^e bestuursrapportage 2017 (17B.04142).

Volgens voorstel door de raad besloten op
de griffier, de voorzitter,

mr J.C. Waverijn drs. R.J. van der Zwaag

Begrotingswijziging 5

2e bestuursrapportage – wijzigingen o.b.v. collegevoorstellen

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			005 Begrotingswijziging 2017-5			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	1.981	2.702	-721	7	3	5	1.988	2.704	-716
Veiligheid	2.239	45	2.194	3	0	3	2.241	45	2.196
Verkeer, vervoer en waterstaat	6.264	389	5.875	19	0	19	6.283	389	5.894
Economie	2.154	7.773	-5.620	43	38	6	2.197	7.811	-5.614
Onderwijs	2.628	717	1.910	38	0	38	2.666	717	1.948
Sport, cultuur en recreatie	8.437	896	7.541	25	1	24	8.463	897	7.565
Sociaal domein	20.725	8.015	12.711	261	256	5	20.986	8.270	12.716
Volksgesondheid en milieu	6.850	6.284	566	-1	0	-1	6.849	6.284	565
Volkshuisvest,ruimt.ord,sted.vernieuwing	7.596	6.059	1.537	55	42	13	7.651	6.101	1.550
Overhead	8.498	192	8.305	19	27	-8	8.517	219	8.298
Algemene Dekkingsmiddelen	1.572	30.799	-29.228	0	0	0	1.572	30.799	-29.228
Overige baten en lasten	-141	0	-141	-27	0	-27	-167	0	-167
Vennootschapsbelasting	50	0	50	0	0	0	50	0	50
Geraamd totaal van baten en lasten	68.852	63.872	4.980	442	365	77	69.294	64.237	5.057
Reserves	3.143	8.123	-4.980	72	149	-77	3.215	8.272	-5.057
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3.143	8.123	-4.980	72	149	-77	3.215	8.272	-5.057
Totaal	71.995	71.995	0	514	514	0	72.509	72.509	0

Toelichting op begrotingswijziging 5 – 2017, collegevoorstellen

Programma	Toelichting op de budgetwijzigingen met een bedrag hoger dan € 25.000	Bedrag (x €1.000)	
		Lasten	Baten
Reserves	Wij hebben een deel van de opbrengst van de verkoop van een speelterrein met groenstrook aan de algemene reserve toegevoegd.	37	
Sociaal domein	De huidige regeling Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) is in verband met aanbesteding (maatwerkvoorziening) verlengd tot 1 januari 2018. Hiervoor is extra budget nodig. Dekking vindt plaats binnen de budgetten sociaal domein.	-51 51	
	Begrotingsmutaties met betrekking tot een wijziging van de begroting Porthos hebben we binnen dit programma verwerkt. Dit betreft ingeleend personeel.	256	256
VHROSV	Wij hebben de opbrengst van de verkoop van een speelterrein met groenstrook voor € 37.000 aan de algemene reserve toegevoegd. Een bedrag van € 5.000 hebben we geraamd bij de post speeltuinen en speelplaatsen.		42
	Voor het overige zijn in deze wijziging enkele correcties verwerkt.		

Begrotingswijziging 6

2e bestuursrapportage - budgettair neutraal

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			006 Begr.wijz. 6, 2e burap budg.neutraal			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	1.988	2.704	-716	20	0	20	2.008	2.704	-696
Veiligheid	2.241	45	2.196	27	22	5	2.268	67	2.201
Verkeer, vervoer en waterstaat	6.283	389	5.894	-351	20	-371	5.932	409	5.523
Economie	2.197	7.811	-5.614	-594	-322	-272	1.603	7.489	-5.886
Onderwijs	2.666	717	1.948	-186	0	-186	2.479	717	1.762
Sport, cultuur en recreatie	8.463	897	7.565	-240	-5	-235	8.222	892	7.331
Sociaal domein	20.986	8.270	12.716	-444	0	-444	20.546	8.270	12.272
Volksgesondheid en milieu	6.849	6.284	565	44	16	-28	6.892	6.300	593
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing	7.651	6.101	1.550	-147	420	-568	7.504	6.522	982
Overhead	8.517	219	8.298	-272	1	-273	8.244	220	8.025
Algemene Dekkingsmiddelen	1.572	30.799	-29.228	0	97	-97	1.572	30.897	-29.325
Overige baten en lasten	-167	0	-167	3	0	3	-165	0	-165
Vennootschapsbelasting	50	0	50	-12	0	-12	38	0	38
Geraamd totaal van baten en lasten	69.294	64.237	5.057	-2.154	250	-2.403	67.140	64.487	2.654
Reserves	3.215	8.272	-5.057	1.639	-764	2.403	4.854	7.508	-2.654
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	3.215	8.272	-5.057	1.639	-764	2.403	4.854	7.508	-2.654
Totaal	72.509	72.509	0	-515	-515	0	71.994	71.994	0

Toelichting op begrotingswijziging 6 – 2017, budgettair neutraal

Tegenover de wijzigingen binnen de programma's staan stortingen in de reserves of onttrekkingen aan de reserves. Hier zijn ook wijzigingen van budgetten opgenomen die zowel aan de batenkant als aan de lastenkant voor gelijke bedragen zijn gemuteerd.

Programma	Toelichting op de budgetwijzigingen met een bedrag hoger dan € 25.000	Bedrag (x € 1.000)	
		Lasten	Baten
Algemeen	In deze wijziging hebben we ook enkele budgetten binnen programma's herschikt, aangeduid met administratieve boekingen.		
Bestuur en ondersteuning	Administratieve boekingen, van reeds geaccordeerde budgetten personeel derden tussen diverse programma's.	-27	
Verkeer, vervoer en waterstaat	Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve. <ul style="list-style-type: none"> - werkzaamheden voor de Basiskaart Grootschalige Topografie; - deel van budget wegbeheerplan in verband met vertraging uitvoering door het nutsbedrijf; - Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan, een deel van de werkzaamheden wordt in 2018 uitgevoerd. Is doorlopend project. 	-40 -300 -50	300
Economie	Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve of reserve leefbaarheid. <ul style="list-style-type: none"> - cofinanciering in verband met Europese/nationale subsidies, de verwachting is dat dit jaar deze voorlopige cofinanciering niet nodig is; - project Ecomobiliteit, in afwachting van verdere uitwerking projecten schuiven uitgaven en inkomsten derden door naar 2018; - het project Ecoferium schuiven we door naar 2018 in afwachting van heroverweging. - Herstructurering bedrijventerreinen. Dit is een doorlopend project. We besteden dit budget fasegewijs. 	-250 -89 -200 -40	-50
Onderwijs	We ramen de begrote posten voor onderwijsinvesteringen, kapitaallasten scholen, uit de collegeprogramma's van voorgaande jaren af. Het bedrag voegen we toe aan de reserve lokaal onderwijsbeleid. Het bedrag benutten we nog niet in 2017.	-178	
Sport, cultuur en recreatie	Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve. <ul style="list-style-type: none"> - Breedtesport; - Duingebiedvoorzieningen Openbare Ruimte. Onder dit groot onderhoud valt het 	-28	

	<p>vervangen van trappen. De bestekken hiervoor zijn voorbereid in 2017, de uitvoering vindt plaats in 2018.</p>	-135	
Sociaal domein	<p>We hebben de bijdragen vanuit het gemeentefonds voor de uitgaven in het sociaal domein bijgesteld. Dit hebben we gedaan op basis van gegevens uit de circulaires van september 2016, mei 2017 en september 2017. De budgetten in het programma sociaal domein zijn met hetzelfde bedrag verlaagd.</p> <p>Wij hebben diverse ramingen binnen het sociaal domein op nog te verwachten uitgaven in 2017 beoordeeld. Per saldo komt dit uit op een verlaging van de budgetten 2017 met € 364.000.</p> <p>Aan de hand van de tweede kwartaal rapportage van de Inkoop organisatie Jeugd hebben we een jaarprognose gemaakt voor 2017. De verwachting is dat de kosten fors zullen stijgen. Hierdoor hebben we het budget verhoogd met € 677.800.</p> <p>We storten na verwerking van onder meer de hier genoemde wijzigingen per saldo een bedrag van € 282.000 in de reserve Wmo en jeugd.</p> <p>Wij hebben vanuit het gemeentefonds bijdragen ontvangen voor de opvang van statushouders. Deze gelden voegen we toe aan het daarvoor geldende budget binnen het programma sociaal domein.</p>	-133	
		-364	
		677	
		-282	
		226	
Volksgezondheid en milieu	<p>We verhogen de raming voor uitvoering van het duurzaamheidsplan met de onderbesteding op het budget energiebeheer. Zie hieronder bij de toelichting interne producten.</p> <p>Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De raming van de post energiebeheer hebben we niet volledig benut. Het verschil met de raming schuift door naar uitvoering van het duurzaamheidsplan in 2018. <p>Binnen de afvalstoffenheffing hebben we van diverse posten de ramingen aangepast. Waaronder de raming baten afvalstoffenheffing met € 33.000. Per saldo voegen wij een bedrag van € 24.900 toe aan de voorziening afvalstoffenheffing.</p> <p>We hebben een hogere opbrengst rioolheffing in verband met areaaluitbreiding. Het bedrag voegen we toe aan de voorziening rioolheffing.</p>	30	
		-50	
			-33
		33	33

VHROSV	<p>De bijdragen uit samenwerkingsovereenkomsten ramen we per saldo met € 255.400 bij. Dit betreft onder andere bijdrage realisatie woningbouw Der Boede en enkele andere samenwerkings-overeenkomsten. Het bedrag voegen we toe aan de algemene reserve en de reserve bovenwijkse voorzieningen.</p> <p>De bijdrage uit samenwerkingsovereenkomst Dorphotel Zeeduin Dishoek ramen wij en voegen wij toe aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.</p> <p>Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - project Omgevingsplan, door vertraging invoering omgevingswet; - project Uitwerking Visie Domburg, is een doorlopend project. 		<p>175</p> <p>-20</p> <p>100</p> <p>165</p>
Overhead	Per saldo administratieve boekingen, van reeds geaccordeerde budgetten Personeel derden, tussen diverse programma's. Zie ook de toelichting onder Keuzes en argumenten.	-56	
Algemene dekkingsmiddelen	<p>We hebben een afrekening in de algemene uitkering ontvangen voor het jaar 2016. Deze afrekening komt voort uit een bijstelling van de uitkeringsfactor.</p> <p>Daarnaast hebben we de bijdragen vanuit het gemeentefonds voor de uitgaven in het sociaal domein bijgesteld. Dit hebben we gedaan op basis van gegevens uit de circulaires van september 2016, mei 2017 en september 2017. De bedragen zijn in mindering gebracht op de budgetten in het programma sociaal domein.</p> <p>Verder hebben we vanuit het gemeentefonds bijdragen ontvangen voor de opvang van statushouders. Deze gelden voegen we toe aan het daarvoor geldende budget binnen het programma sociaal domein.</p> <p>We ramen de aanslag precariobelasting op kabels en leidingen die we in 2017 opleggen. Het bedrag verwerken we in deze begrotingswijziging en voegen we toe aan de algemene reserve in afwachting van gerechtelijke uitspraken.</p>		<p>28</p> <p>-133</p> <p>226</p> <p>724</p>
Vennootschapsbelasting	Voor de lasten van de Vennootschapsbelasting ramen we nog een bedrag van € 42.000.	-42 42	

Reserves	<i>Algemene reserve</i>		
	Wij muteren de Algemene reserve in verband met de algemene uitkering, uitkeringsjaar 2016, zoals blijkt uit de septembercirculaire.	28	
	Wij onttrekken € 132.900 aan de algemene reserve in verband met asielinstroom gemeentefonds 2016. In het jaarrekening resultaat 2016 zat vanuit het gemeentefonds een bedrag van € 132.000 voor opvang asielzoekers.		133
	Over te boeken kredieten:		
	- Verkeer, vervoer en waterstaat	300	-90
	- Economie	40	-39
	- Sport, cultuur en recreatie	135	-28
	- Volksgezondheid en milieu		-50
	- VHROSV		-127
	- Kostenplaatsen/Interne producten		-250
	Toevoegingen aan de algemene reserve:		
	- uitvoering van het duurzaamheidsplan in verband meterschikking van budgetten;	37	
	- bijdrage samenwerkingsovereenkomst Der Boede. Deze voegen we deels toe aan de algemene reserve;	78	
- bijdragen uit diverse samenwerkingsovereenkomsten. Deze voegen we deels toe aan de algemene reserve.	50		
- aanslag 2017 van precariobelasting op kabels en leidingen	724		
<i>Reserve bovenwijkse voorzieningen</i>			
De bijdrage samenwerkingsovereenkomst Der Boede voegen we deels toe aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.	78		
De bijdrage uit samenwerkingsovereenkomst Dorphotel Zeeduin Dishoek voegen wij toe aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.	165		
Bijdragen uit diverse samenwerkingsovereenkomsten voegen we deels toe aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.	50		
<i>Reserve lokaal onderwijsbeleid</i>			
We ramen de begrote posten voor onderwijsinvesteringen, kapitaallasten scholen, uit de collegeprogramma's van voorgaande jaren af. De bedragen voegen we toe aan deze reserve.	178		

	<p><i>Reserve leefbaarheid</i> Over te boeken krediet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cofinanciering in verband met Europese / nationale subsidies. <p><i>Reserve WMO en jeugd</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Restantbudgetten sociaal domein voegen we toe aan de reserve 		-250
Kostenplaatsen/ Interne producten	<p>Kredieten die we niet volledig benutten in 2017 omdat werkzaamheden nog niet afgerond zijn of doorlopen in 2018 boeken we over via de algemene reserve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitaliseringsprojecten, uitvoering informatiebeleid; - restauratie van de beelden stadhuis Veere, uitvoering schuift door naar 2018; - restauratie van de beelden stadhuis Veere. <p>Per saldo administratieve boekingen, van reeds geaccordeerde budgetten Personeel derden, tussen diverse programma's. Zie ook de toelichting onder Keuzes en argumenten.</p> <p>In verband met het herschikken van het budget energiebeheer ten behoeve van het duurzaamheidsplan hevelen wij € 67.000 over. We voegen hiervan € 37.000 toe aan de algemene reserve. Een bedrag van € 30.000 ramen we bij het programma Volksgezondheid en milieu.</p>	-250 -47 41 56 -67	-5

Begrotingswijziging 7 2e bestuursrapportage - resultaatbepalend

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Begroting voor wijziging			007 Begr.wijz. 7, 2e burap resultaatbepalend			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	2.008	2.704	-696	-49	397	-446	1.959	3.101	-1.142
Veiligheid	2.273	67	2.201	9	0	9	2.277	67	2.210
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.932	409	5.523	-13	19	6	5.918	390	5.528
Economie	1.603	7.489	-5.886	11	217	-205	1.614	7.706	-6.092
Onderwijs	2.479	717	1.762	23	-14	37	2.502	703	1.799
Sport, cultuur en recreatie	8.222	892	7.331	-6	6	-11	8.217	898	7.319
Sociaal domein	20.542	8.270	12.272	6	-4	11	20.548	8.266	12.282
Volksgesondheid en milieu	6.892	6.300	593	-13	1	-13	6.880	6.300	579
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing	7.504	6.522	982	45	32	13	7.549	6.554	996
Overhead	8.247	220	8.025	-9	21	-30	8.235	240	7.995
Algemene Dekkingsmiddelen	1.572	30.897	-29.325	-22	-365	343	1.550	30.532	-28.982
Overige baten en lasten	-165	0	-165	115	0	115	-50	0	-50
Vennootschapsbelasting	38	0	38	-8	0	-8	30	0	30
Geraamd totaal van baten en lasten	67.140	64.487	2.654	90	271	-180	67.231	64.757	2.473
Reserves	4.854	7.508	-2.654	187	7	180	5.041	7.515	-2.473
Kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interne producten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	4.854	7.508	-2.654	187	7	180	5.041	7.515	-2.473
Totaal	71.994	71.994	0	278	278	0	72.272	72.272	0

Toelichting op begrotingswijziging 7 – 2016, resultaatbepalend

Wijzigingen die het resultaat in het lopend jaar beïnvloeden. Het resultaat voegen we toe aan de algemene reserve.

Programma	Toelichting op de budgetwijzigingen met een bedrag hoger dan € 25.000	Bedrag (x €1.000)	
		Lasten	Baten
Algemeen	Per 1 augustus is een nieuwe CAO in werking getreden. De gevolgen hiervan zijn verwerkt in deze begrotingswijziging. Daarnaast zijn de premies voor werkgeverslasten gestegen. In totaliteit leiden de nieuwe CAO en hogere premies tot een extra last van € 75.000. Deze lasten zijn verspreid over de diverse programma's.	75	
Bestuur en ondersteuning	Op basis van de al gerealiseerde ontvangsten en de prognose voor de komende maanden verwachten wij een hogere opbrengst van parkeergelden (€ 246.000) en naheffingsaanslagen parkeren (€ 101.000). In de begroting 2018 is structureel rekening gehouden met hogere inkomsten parkeren.		296
	In verband met de beëindiging van het project "Modernisering Gemeentelijke basisadministratie" ramen wij het budget in 2017 af.	-35	101
Onderwijs	De kosten voor leerlingenvervoer zullen op basis van de prognose hoger uitkomen. Wij verhogen het budget nu met € 30.000.	30	
VHROSV	We verlagen de raming van de opbrengst leges voor bouw- en sloopvergunningen. We baseren dit op een prognose over de laatste drie jaar in relatie tot de opbrengsten in 2017.		-119
	Wij verwachten een hogere opbrengst van € 151.000 van verkoop groen- en reststroken. Voor kosten die hiermee samenhangen hebben we de raming met €10.000 verhoogd.		151
Algemene dekkingsmiddelen	De algemene uitkering voor het jaar 2017 ramen we in deze begrotingswijziging af met een bedrag van € 465.000. De bijstelling komt door een aanpassing van de uitkeringsfactor (€ 150.000), een hogere korting door stijging van de OZB waarde in de gemeente (€ 60.000) en hoeveelheidsverschillen (€ 255.000). De bijstelling van de uitkeringsfactor is een incidentele component. De overige mutaties hebben een structurele component. Het bedrag van € 255.000 is al in de kadernota 2017 opgenomen. Onderdeel van dit bedrag is een bijstelling door het terugdraaien van de registratie van stacaravans in de BAG. In verband met de uitbreiding van het areaal verhogen wij de opbrengst OZB met € 95.000.		-465

	<p>In 2017 ontstond op onvoorzien structureel door mutaties een negatief saldo. Een bedrag van € 23.500 benutten we om dit negatieve saldo op te heffen. Wij verwerken de bedragen structureel in de begroting 2018.</p> <p>We hebben de opbrengst Toeristenbelasting met € 190.000 verhoogd. Dit is gebeurd op basis van de ontwikkeling van de opbrengst toeristenbelasting in 2016.</p>		95
			190
Reserves	Resultaat 2 ^e bestuursrapportage.	187	
Kostenplaatsen/ Interne producten	Wij verlagen de bijdrage aan het samenwerkingsverband 'Belastingen' met € 50.000 naar aanleiding van afspraken met de andere gemeenten over overhead en wijzigingen in de kostenverdeling. Wij verlagen deze post met ingang van het jaar 2018 structureel voor hetzelfde bedrag. Dat hebben we ook in de Kadernota aangegeven.	-50	

Na verwerking van begrotingswijziging 8 2017 en een administratieve wijziging is de stand van:	X €1.000
<u>Onvoorzien structureel</u>	
Stand na de 4 ^e begrotingswijziging	-24,0
Meeropbrengst OZB in verband met areaaluitbreiding	<u>23,5</u>
Saldo	<u>0,5</u>
<u>Onvoorzien eenmalig</u>	
Stand na de 4 ^e begrotingswijziging	59
Verhoging budgetsubsidie VVV als gevolg van uitbreiding van het aantal openingsuren	-15
Overig in 2 ^e bestuursrapportage	<u>-13</u>
Saldo	<u>31</u>

Investerings

Opgevraagd (x €1.000)

Order	Order omschrijving	Begroting	Realisatie	Verplichting	Vrije ruimte	Toelichting
7000001	2 scooters	5	6	0	-1	Afgerond
7000002	CP17 Maaier kleine grasvelden	21	21	0	0	Afgerond
7000003	Renault Clio 2017	24	23	0	1	Afgerond
7000004	CP 16 Scania vrachtauto	157	164	0	-7	Afgerond, meerkosten voor aanpassing tbv afdekborden laadruimte
7000005	Project MV algemeen	1.800	60	25	1.716	doorlopend project, budget wordt herverdeeld over diverse projecten
7000006	Project MV Aagtekerke	50	12	0	38	doorlopend project
7000007	Project MV Oostkapelle	50	16	0	34	doorlopend project
7000008	Project MV Serooskerke	50	27	0	23	doorlopend project
7000009	Project MV Westkapelle	50	20	0	30	doorlopend project
7000010	CP12 Voorz. legionella multifunctionele gebouwen, restant	27	12	0	15	doorlopend project
7000011	Boekwaarde Renault Kangoo	-15	0	0	-15	Afgerond
7000012	Meubilair Gemeentehuis	45	31	0	14	Niet afgerond; uitvoering loopt door in 2018
7000013	VW Caddy 2 ^e	12	11	0	1	Afgerond
7201000	CP17 1e fase Boulevard Hoge Hil tot Stenen Toko	270	112	0	158	In voorbereiding, start najaar 2017 en doorloop in 2018
7201001	Vervanging armaturen 2017	268	26	76	167	Inventarisatie loopt, start winter en doorloop in 2018
7201002	Vervanging lichtmasten 2017	410	29	19	362	Inventarisatie loopt, start winter en doorloop in 2018 incl. restant uit 2016
7201003	Reconstructie Prelaatweg Aagtekerke	31	11	11	9	In voorbereiding
7201004	Reconstructie Dorpsstraat/Noordweg Oostkapelle	25	3	0	22	In voorbereiding
7201005	Herontwikkeling 't Groentje Domburg	20	0	0	20	In voorbereiding
7202001	Basis kwaliteit kustparkeerterreinen, rest 2016	61	0	0	61	In voorbereiding
7203000	Hydraulisch systeem Beatrixbrug Veere	60	2	0	58	start na herfstvakantie 2017
7203001	Walstroom cruiseschepen Veere	102	102	0	0	Afgerond + apart beslispunt
7203002	Energieneutraal, Loods Grijpskerke	257	240	0	17	Afgerond
7210200	CP15 Wegreconstructies Ooststraat / Nieuwstraat / Westkapelseweg	997	825	1	170	1e fase afgerond, Ooststraat in 2018 na bouw appartementen

7210208	CP16 verdichting lichtmasten	198	21	0	177	krediet over naar investering 2017
7210222	Inrichting plein Dishoek e.o.	796	20	20	756	Uitvoering gestart, loopt door in 2018
7500201	CP14 Aanpassen telefoonvoorziening	65	0	0	65	Niet afgerond; Uitvoering in 2018 (+).
7500203	CP16 Vervanging installaties gemeentehuis	708	694	0	14	Niet afgerond; uitvoering loopt door in 2018
7500204	CP16 Keukenapparatuur gemeentehuis	25	25	0	0	Afgerond
7500237	CP16 Vervanging installaties gemeentehuis	42	20	0	22	Niet afgerond; uitvoering loopt door in 2018
7502001	Maatregelen konijnenoverlast fase 2	103	20	0	83	Uitvoering vindt op dit moment plaats afronding in 2017
7507001	Toiletunit proef gastvrij onthaal	15	15	0	0	afgerond
7560201	CP16 Problemen aanlegsteiger rondvaartboot Veere	77	77	0	0	Afgerond apart besispunt zie ook 7203001
7702001	Vervangen hoofdrioolgemalen 2017	80	76	0	4	Afgerond
7702002	Vervangen pompen drukriolering 2017	94	80	0	15	In uitvoering
7702003	CP17 Grondwateroverlast Breezand II	114	0	238	-124	Verplichting aanpassen en uitvoering start najaar met doorloop in 2018
7702004	Vrijverval riolering 2017	499	328	4	167	In uitvoering
7721202	CP16 Perscontainers straatwerk	41	18	0	23	Afgerond
7722209	CP16 vervanging drainage	64	11	0	53	Verplichting aanpassen en uitvoering start najaar met doorloop in 2018
7722211	CP15-16 grondwerk voorziening 50 jr, wordt 20 jr.	58	0	0	58	Verplichting aanpassen en uitvoering start najaar met doorloop in 2018
7722212	CP16 Vrijverval riolering 2016	499	497	0	2	Afgerond
7724201	Begraafplaats Domburg	354	12	0	342	In voorbereiding
7724202	Ophogen begraafplaats Koudekerke	346	1	0	345	In voorbereiding
7724203	Columbaria begraafplaatsen	19	12	0	7	1e fase afgerond
Totaal		8.971	3.677	393	4.901	

Grondbedrijf

Resultaten grondverkopen Gemeente Veere 2010-2017

	Realisatie in euro's							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Woningen	€ 2.259.602	€ 1.196.660	€ 742.409	€ 1.095.056	€ 1.747.879	€ 3.441.358	€ 2.351.352	€ 536.550 *
School	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 327.300	€ -	€ -
Supermarkt	€ -	€ -	€ -	€ 2.100.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfslocaties	€ 112.749	€ 633.436	€ -	€ 43.610	€ 337.708	€ 356.132	€ 109.058	€ 242.868 **
	€ 2.372.351	€ 1.830.096	€ 742.409	€ 3.238.666	€ 2.085.587	€ 4.124.790	€ 2.460.410	€ 779.418
* Tienden II Zeeduinsepoort (tuingrond) Zanddijk ** Karreveld								934 m2 110 m2 1.083 m2 2.405 m2
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Groen- en reststroken	€ 87.813	€ 50.052	€ 227.842	€ 561.364	€ 395.054	€ 322.980	€ 175.516	€ 110.345

Stand medio september 2017

Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen. We verwachten alle onderstaande projecten binnen deze termijn af te ronden.

Project In exploitatie genomen	Boekwaarde 1/1/2017	Lasten	Baten	Boekwaarde 31/12/2017	Tussentijdse winstneming t/m 2016	Verwachte tussentijdse winstneming 2017	Tussentijdse winstneming t/m 2017	Boekwaarde per m2 grondopp.
P1005 Molenwerf II	-118	68	0	-50	763	19	782	-4,19
P1012 Nimmerdor fase I	99	27	0	126	1.369		1.369	4,84
P1016 Zeeduinse Poort	-1.106	446	15	-675	0		0	-194,31
P1019 Zoutelandse Tienden II	-358	15	252	-595	630	330	960	-8,30
P1024 Toekomstige uitbreiding Veere	654	1	270	385	225		225	45,99
P1025 Toekomstige uitbreiding Vrouwenpolder	42	22	0	64	0		0	1,99
P1027 Ontwikkeling omgeving Westkapelseweg Zoutelande	0	8	0	8	135		135	0,00
P1028 Singelproject Domburg	2.440	429	49	2.820	0		0	62,44
P1046 Gebiedsontwikkeling MFA Biggekerke		325	33	292	0		0	10,11
P1047 Fort den Haak Vrouwenpolder		292	0	292	0		0	54,22
P3003 Bedrijventerrein Karreveld	277	2	243	36	0		0	
P3004 Bedrijventerrein Oosterloo	326	279	0	605	0		0	
Totaal	2.256	1.914	862	3.308	3.122	19	3.141	

Een - voor het bedrag houdt in dat er een positief saldo is, maar dat er nog kosten moeten worden gemaakt. Verkopen hebben vaak nog niet plaatsgevonden (voorbeeld: Molenwerf II).

Singelproject Domburg is een voorbeeld van een project waar al veel voorbereidingskosten zijn geboekt, maar waar de verkopen nog moet starten.

Gronden in voorbereiding

Regelgeving voormalige NIEGG's

Met de invoering van de nieuwe regels per 1 januari 2016 van de commissie BBV voor de grondexploitaties zijn de voormalige niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG's) omgezet naar immateriële vaste activa (IVA) en materiële vaste activa (MVA). Onder de categorie IVA vallen de voormalige NIEGG's waar nog geen gronden ingebracht waren, maar alleen voorbereidingskosten en rente etc. Onder de categorie MVA vallen de voormalige NIEGG's waar wel strategische gronden onderdeel uitmaken van de boekwaarde.

Materiële vaste activa (strategische gronden) (x € 1.000)

Nummer	Stratergische gronden	Boekwaarde 30-9-2017	Opmerking
7810802	Meliskerke, Zeester	163	Verkoop perceel in 2018
7810804	Domburg, Rabobankproject	2.591	Na aanleg nieuw parkeerterrein rond de molen in Domburg wordt de grond onderdeel van de BIE Singelgebied
7810805	Serooskerke, Serooskerke-Oost, toekomstige uitbreiding	2.321	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810806	Serooskerke, ontwikkeling Vroewenpolderseweg	472	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810807	Grijpskerke, Nimmerdor II	375	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810808	Grijpskerke, Nimmerdor III	492	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810809	Aagtekerke, Bouwlust III, fase 3	455	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810819	Domburg, locatie molen	1.778	Verwerkt volgens nieuwe regelgeving, geen financieel risico
7810820	Domburg, Zandwegje	1.141	Verwerkt volgens nieuwe regelgeving, geen financieel risico
7810821	Domburg, Roosjesweg	121	Verwerkt volgens nieuwe regelgeving, geen financieel risico
7810862	Zoutelande, grond herontwikkeling voormalige scholen	166	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
7810863	Gapinge, grond voormalige school 'De Schutte'	136	Marktwaarde bepalen o.b.v. taxatie om financieel risico in te schatten
	Totaal	10.211	

Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. Om goed inzicht te hebben in de marktwaardes van de strategische gronden gaan we de gronden die aangekocht zijn voor 1 januari 2016 in 2017 laten taxeren om het eventuele financiële risico goed in beeld te hebben.

Activeren van voorbereidingskosten nieuwe projecten vanaf 1 januari 2016

Het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. De kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
2. De kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie dan wel afgeboekt worden t.l.v. het jaarresultaat;
3. Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of - indien gedelegeerd - een collegebesluit.

Immateriële vaste activa (voorbereidingskosten) (x € 1.000)

Order	Order omschrijving	Boekwaarde 30-9-2017
7810811	Veere, Anno...	347
7810812	Veere, herontwikkeling Oranjeplein	157
7810814	Veere, herontwikkeling Oostwatering	108
7810815	Koudekerke, uitbreiding bedrijventerrein Karreveld	13
7810817	Westkapelle, ontwikkeling omgeving Molenwal	16
7810822	Domburg, uitwerking visie	46
7810850	Meliskerke, Zeester, overige kosten	2
7810851	Domburg, Rabobankproject, overige kosten	9
7810852	Serooskerke, Serooskerke-Oost toekomstige uitbreiding, overige kosten	71
7810853	Serooskerke, ontwikkeling Vrouwenpolderseweg, overige kosten	20
7810854	Grijpskerke, Nimmerdor II, overige kosten	6
7810855	Grijpskerke, Nimmerdor III, overige kosten	-1
7810856	Aagtekerke, Bouwlust III, fase 3, overige kosten	1
7810857	Oostkapelle, herontwikkeling Duinweg 24, overige kosten	1
7810858	Zoutelande, herontwikkeling voormalige scholen, overige kosten	4
7810859	Domburg, locatie molen, overige kosten	2
7810860	Domburg, Zandwegje, overige kosten	3
7810861	Domburg, Roosjesweg, overige kosten	0
7810864	Oostkapelle, gebiedsontwikkeling Knotwilg, overige kosten	10
7810865	Aagtekerke, omgeving Amicitia	0

7810867	Oostkapelle, omgeving Halve maan / scholen	0
7810868	Westkapelle, ontwikkeling Lichtboei	0
7810869	Westkapelle, ontwikkeling Lichtstraal	0
7810870	Serooskerke, omgeving Zandput / scholen	2
		819

Wanneer voor bovenstaande projecten geen grondexploitatie wordt vastgesteld vóór 31 december 2019 c.q. 31 december 2020, leidt dit tot een afboeking van de boekwaarde.